

**Az Európai Monetáris
Intézet létrejötté**

1994. JANUÁR 1.

Az 1960-as években született meg az elképzelés az európai monetáris politika kialakításáról, azonban a megvalósításának ekkor még számos feltétele volt. 1970-re elkészült a célra kijelölt bizottság jelentése a Gazdasági és Monetáris Unióról (GMU). A Werner-tervnek mintegy középpontját jelentette a GMU, és a tervek szerint 1980-ig létre is kellett volna jönnie, azonban az 1973-as olajválság keresztülhúzta a számításokat.

A második kísérlet egy francia-német kezdeményezés volt, amelynek köszönhetően megszületett az Európai Monetáris Rendszer (EMS). Az organizáció látószögében az árfolyam mechanizmus, a közös valuta, a különböző hitelmechanizmusok álltak. Az elődformációval ellentétben az EMS-nek kedveztek a körülmények, ugyanis a kilencvenes évekre a gazdasági integráció egyre inkább gyökeret vert. A tagállamok gazdaságpolitikai értelemben szorosabb együttműködést alakítottak ki egymás között, amely olyannyira hatásosnak bizonyult, hogy 1988-ra újra a felszínre került a monetáris unió ügye. 1989-ben a Delors-terv tette közzé ütemtervét, majd a GMU, a közös valuta létrehozása 1992-ben a Maastrichti Szerződés szignifikáns részévé válhatott. Végül a GMU három szakaszban jöhetett létre, amelynek végleges eredménye az euró bevezetése lett.

A fázisok mind-mind külön koncepciókkal rendelkeztek. A korszakok programpontok abszolválásával zárultak le, és amíg egy-egy hiányt nem teljesítettek, addig nem léphettek át a következő állomásra.

- Az első etap (1990-1994) fókuszában a tőke szabad mozgása és a konvergencia-kritériumok meghatározása állt.
- Ezt követte a második rész (1994-1999), amelyben kitűzték az Európai Monetáris Intézet létrehozását, a nemzeti bankok függetlenségének elérését, a költségvetési hiány monetáris finanszírozásának tilalmát és a makrogazdasági irányelvek összehangolását.
- A harmadik fokozat 1999-ben vette kezdetét, és az egyetlen közös pénz és jegybank kijelölésének eredményeképpen az euró bevezetésében kulminált.

A Központi Bank (1998) közvetlen előzménye az Európai Monetáris Intézet, amely 1994. január 1-jén lépett hatályba. Elsődleges feladata a közös valuta bevezetésének előkészítése, és a tagállamok monetáris politikáinak egységesítése és összehangolása volt. Az EMI egyediségét szupranacionális monetáris intézményi jellege képezte, amely a GMU harmadik szakaszának megnyitásában pótolhatatlan szerepet vállalt. Az EMI célkitűzései a következő pontok voltak:

- a tagállamok kamatláb-politikáinak összefésülése
- kamatszintjeik összetartása
- árfolyam-politikáik egységessé tétele
- jegybanki tartalék-kezelési politikáik közötti különbségek redukciója
- illetve az euróra való váltási arányok meghatározásáért is felelt.

Az intézmény pozitív hatásaként lehet elkönyvelni a nemzetközi elszámoló rendszereket, a banki könyvelési és a bankfelügyeleti eljárásokat.

Az EMI-ről negatív kritikák is felütöttek a fejüket, leginkább a gazdaságilag gyengébb tagállamok felkészültségének hiánya miatt, azonban napjainkra tagadhatatlan eredményeket mutathat fel, köztük a közös valuta töretlen fennállását. Az EMI-t 1998-ban az Európai Központi Bank váltotta fel.

Források

<https://www.ecb.europa.eu/ecb/history/emu/html/index.hu.html>

<https://nkerepo.uni->

[nke.hu/jspui/bitstream/123456789/7199/1/EU%20k%C3%B6zpolitika%20%C3%A9s%20szakpolitik%C3%A1k.pdf](https://nkerepo.uni-nke.hu/jspui/bitstream/123456789/7199/1/EU%20k%C3%B6zpolitika%20%C3%A9s%20szakpolitik%C3%A1k.pdf)

<http://www.farkashazy.hu/attila/euro/tort.html>

https://doktori.bibl.u-szeged.hu/id/eprint/10637/1/ertekezes_VeghMarcell.pdf

